

בס"ד. שיחת יום ה' פ' נצבים, כ"ו אלול ה'תשכ"א.

— לקבוצת נשים המסייעות לשיבת „תומכי תמימים” ול„בית־רבקה”, בחדרו הק' —
בלתי מוגה

א. עומדים אנו עתה — בתוככי כלל ישראל — ימים אחדים לפני השנה החדשה, וכדרכם של בני"י שבכל ענין שצריכים לידע כיצד להתנהג, מחפשים ומוצאים את ההוראה בתורה, ובנדו"ד, הנה בפרשת נצבים (שיקראו ביום הש"ק) שרבינו הזקן מבאר¹ את שייכותה לראש־השנה, יש גם הוראה כיצד צריכה להיות ההכנה לשנה החדשה, ונתינת־כח לעריכת החשבון על השנה שעברה, ובאופן שהחשבון יהי אמיתי.

ב. התחלת הפרשה היא אודות דברי משה רבינו לבני"י בשליחותו של הקב"ה: "אתם נצבים היום כולכם לפני הוי' אלקיכם ראשיכם שבטיכם וגו' מחוטב עציך ועד שואב מימין"², והיינו, למרות שיש בין בני"י קטיגוריות שונות של בני־אדם, מ"מ, "נצבים .. כולכם" — באופן של התאחדות, כפי שמפרש רבינו הזקן¹: "לאחדים כאחד" — "לפני הוי' אלקיכם".

ובנוגע לעניננו:

כאשר רוצים לעשות חשבון אמיתי על השנה שעברה, ולהתכונן כראוי לשנה החדשה — יכולים לפעול זאת ע"י ההתבוננות שיהודי עומד לפני הקב"ה,

— תמיד, ובפרט בימי רצון, ימי ההכנה לראש השנה, ימי הסליחות —

שכן, בידעו שהקב"ה עומד כאן על ידו, בודאי לא ירצה לרמות ("מאָצן אַ דריי") בהחשבון — לא רק שלא לרמות אחרים, אלא אפילו שלא לרמות את עצמו, ובודאי שלא לרמות ח"ו את הקב"ה, כך, שיתבונן ויעריך כדבעי, ללא טעות, את כל מה שעשה בשנה שעברה, וכן את כל מה שמתכונן לעשות בימים הספורים שנותרו עד ראש־השנה.

וההתבוננות בהענין ד"נצבים .. לפני הוי' אלקיכם", נותנת כח

(2) ר"פ נצבים.

(1) לקו"ת ר"פ נצבים.

לכרות ברית עם הקב"ה — כהמשך הכתוב³: "לעברך בברית ה' אלקיך"; להכנס לשנה החדשה מתוך החלטה תקיפה להתנהג כפי שהורה לנו הקב"ה בתורתו.

ג. וסיום דברי משה רבינו לבנ"י הוא: "והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת"⁴.

בענין זה ישנם שני חלקים: "לנו ולבנינו", כלומר, תפקידו של יהודי הוא לא רק להבטיח שהוא בעצמו יתנהג כדבעי, אלא באותה מדה של אחריות ותוקף תובעים ממנו להבטיח גם את הנהגת בניו.

ואילו ההנחה שהורים אינם יכולים לפעול על הילדים — הרי זה רק אם הגישה אינה באופן המתאים לילדים:

לילדים בכלל יש יחסים טובים עם ההורים, אלא שהדבר תלוי באופן הגישה לילדים לפי חילוקי טבעם ותכונתם של הילדים, ויש למצוא את הגישה והדרך המתאימה לטבע ותכונת הילדים, ובשביל זה יש צורך בריבוי סבלנות.

ולכן, אם ההורים רוצים לפעול על הילדים, ואינם חוסכים זמן, שירחא ומאמץ — יכולים למלא את תפקידם לא רק בנוגע לעצמם ("לנו"), אלא גם בנוגע לבניהם ("לבנינו"), שיתנהגו כפי רצון הקב"ה.

ד. הפעולה על הילדים מתבטאת בשתי דרכים:

ובהקדמה — שבשנות הילדות נמצא הילד במשך חלק מהיום בבית הוריו, ובמשך חלק חשוב — במוסד חינוך.

והשתדלותם של ההורים שילדיהם ילכו בדרכי הקב"ה היא לא רק לחנכם בכללות בחינוך המתאים, אלא גם להכניסם למוסדות חינוך שבהם מלמדים מהו רצונו של הקב"ה,

ודבר נוסף — חשוב לא פחות — שההורים צריכים להשתדל שהמוסדות יוכלו להמשיך בעבודתם, ולפתוח לרווחה את דלתותיהם ולהכניס מספר היותר גדול של ילדים — לא רק הילדים שלהם, אלא גם ילדים של הורים נוספים, כהוראת התחלת הפרשה: "אתם נצבים היום כולכם גו'", שכל בנ"י הם בהתאחדות, ולכן צריכים להשתדל גם עבור ילדים של הורים אחרים, ולעשות זאת מתוך חיות, התלהבות ושמחה.

4 שם, כה.

3 שם, יא.

וכאשר ההכנה לראש־השנה היא בדרך האמורה — אזי מובטחים מהקב"ה שנותן שנה טובה ומתוקה, כדי שיוכלו לקיים את כל ההחלטות הטובות שקיבלו בני"י על עצמם בימי ההכנה לראש־השנה.

*

ה. כיון שיש לכן זכות מיוחדת להתעסק בעזר וסיוע למוסדות חינוך, חלק מכן בעזר וסיוע לישיבות לבנים, וחלק מכן בעזר וסיוע למוסדות חינוך לבנות, שיוכלו ללמד ולחנך את הבנים והבנות להתנהג כפי שהקב"ה דורש מבנ"י, כמבואר בפרשת השבוע — יוסיף לכן הקב"ה בברכותיו לכתובה וחתימה טובה גם ברכה מיוחדת שתוכלו להמשיך ולהוסיף בעבודתכן החשובה והמוכרחת, מתוך שמחה ובריאות, והצלחה רבה.

שתהי' לכולכן כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, ולהתראות מתוך שמחה ובריאות, ורוב הצלחה בעבודתכן.

